

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวม จำนวน 144 คน จำแนกเป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผู้แทนครู จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากจำนวน 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านที่ 6 การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาคือ ด้านที่ 13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และ ด้านที่ 11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษาตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจาก น้อยไปหามาก 3 ลำดับแรกคือ ด้านที่ 7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

รองลงมาคือ ด้านที่ 1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความคิดเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น และ ด้านที่ 12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพ
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24 ตามความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและหัวหน้า
วิชาการ พบว่า

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้า
วิชาการ มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมทั้ง 17 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จากคำถามปลายเปิด และจากการ
สัมภาษณ์เชิงลึก ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร และหัวหน้าวิชาการ
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาควรที่ศึกษา วิเคราะห์ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน เพื่อ
กำหนดประเด็นสำคัญที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ที่สมบูรณ์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริง

4.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ สถานศึกษาควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ
โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผล
การเรียนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

4.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดครูผู้สอนให้สอน
ตรงตามสาขาวิชาเอก มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน วิเคราะห์จุดเด่น
จุดด้อย ปัญหา อุปสรรคเรื่องการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แล้วแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบ
ซึ่งแต่งตั้งโดยใช้ความรู้ ความสามารถให้สอดคล้องกับงานที่ได้วางแผนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักให้ครู เห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา จัดให้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้เพียงพอ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

4.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการประชุมเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและคิดค้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ

4.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรจัดทำระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษารวมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้อ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน

4.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรกำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา และผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนในปัญหาที่ตนสนใจ

4.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควร มีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

4.9 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการสร้างตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.10 ด้านการแนะแนว สถานศึกษาควรจัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาและสร้างความตระหนักให้กับครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการแนะแนวการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

4.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูล มีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์ ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

4.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สถานศึกษา ควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ประชาชน และชุมชน ได้แก่ มีการให้ความรู้ผ่านระบบเสียงตามสายของสถานศึกษา มีการให้ความรู้ผ่านวารสารของทางสถานศึกษา มีการประชุม อบรม จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ประชาชน จัดกิจกรรมมหกรรมวิชาการเปิดบ้านสู่ชุมชน เป็นต้น จัดทำโครงการเพื่อรองรับงานวิชาการทั้ง 8 กลุ่มสาระ และจัดงานโชว์ผลงานของนักเรียนอยู่เป็นประจำ

4.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาการระหว่างกัน

4.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา

4.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการศึกษา วิเคราะห์ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกรายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน จัดทำร่าง ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

4.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่าน ประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีการตรวจพิจารณา คุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริม ประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบ ความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

4.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการร่วมมือ กันวางแผน กำหนดนโยบาย การระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีของสถานศึกษา ควรมีการแจ้งหนังสือเวียนเพื่อสำรวจความต้องการของครูในการใช้ วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน และมีการประชุมปรึกษาหารือของครูในกลุ่ม สาระต่าง ๆ เพื่อให้ได้หนังสือเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง และจัดหาหนังสือเรียนที่มันสอดคล้อง กับผลการเรียนรู้ของรายวิชาเพิ่มเติม

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีประเด็นที่น่าสนใจและ นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีสภาพ การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง

มีความตระหนักว่าการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวมัน ท้นโลก สามารถปรับตัวอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548 : 8) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และอุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 8) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีพชัย ราวะรินทร์ (2554 : 154-156) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการแนะแนว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ สุบัติคำ (2552 : 166-168) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาคือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน นั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผล

และการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งให้แต่ละโรงเรียนได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการปฏิบัติได้ตรงตามระเบียบที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วรเวช แห่งพรหม (2551 : 162-163) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทั้งโดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการ มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมทั้ง 17 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและหัวหน้าวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกันมีความคิดเห็นหรือมุมมองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์การทำงานหรือสถานการณ์แวดล้อมในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับมาแตกต่างกัน จึงเป็นเหตุให้มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บันลือ พลพันธุ์ (2550 : 148-149) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ สุบัติคำ (2552 : 166-168) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความแตกต่างกัน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก ดังนั้นควรมีพัฒนางานวิชาการโดยการสร้างเครือข่ายวิชาการ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย หรือโรงเรียนต่างกลุ่มเครือข่าย เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทุกแห่งเป็นนวัตกรรมในการจัดการศึกษาที่ส่งผล ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคงทน เพื่อให้เกิดแนวทางหรือรูปแบบในการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องต่อไป

1.2 ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดคืออยู่ในระดับปานกลาง คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่า ในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ยังให้ความสำคัญกับเรื่องของการนำกระบวนการวิจัยมาเป็นส่วนในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูในพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร และหัวหน้าวิชาการ พบว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่เห็นว่าสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด คือระดับมาก ซึ่งต่างจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประธานคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจในเรื่องของการบริหารงาน วิชาการ จึงควรมีกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ ให้กับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษา
ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาความคิดเห็นหรือความต้องการของชุมชนต่อการบริหารงาน
วิชาการในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาโยบายการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับ
ชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY